

QK. 532, 58

B. m. II, 646

S. 10

UNIVERSITÄT
SACHSEN-ANHALT
BIBLIOTHEK

11 646

M. 532.

B. m. II, 646.

POLLIO
VIRGILII ECLOGA QVARTA.

QVAM
PATRIS INDVLGENTISSIMI
ATQVE
CARISSIMI
CHRISTOPHORI GOTTLOB
A BVRGSDORFF
ANNIVERSARIA NATALITIA

PIE GRATVLATVRVS

PRO VIRIBVS

GERMANICE VERTIT, NOTIS ILLVSTRARE STVDVIT,
SOCIISQVE DISPVTATORIAE SOCIETATIS

AD DISCEPTANDVM PROPOSVIT

LVDOVICVS CHRISTOPHORVS
a BVRGSDORFF.

DRESDAE, c1o1o cclxxxix.

EX OFFICINA HARPETERIANA.

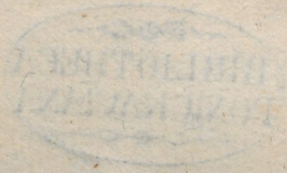
1844
OK 132
PATER ROLFII
VIRGILII ECLOGA QUARTA

QUA
PATRIS INDVLGENTISSIMI
ATQVE
CARISSIMI
CHRISTOPHORI GOTTLOR
A BARSDORFF
ANNIVERSARIA NATALITIA

IN ORATIONE
PRO VIBUS
ORATIONE VIBUS, NOTIS LIBERTATE STUDII
SOCIOSVE DISPUTATORIAE SOCIETATIS
AD DISERTANDUM PROBOVIT
FRIDERICVS CHRISTOPHORVS
A BARSDORFF

DRESDAE, clodocxxxxx

EX OFFICINA BARTHELEMAE

PATER INDVLGENTISSIME
CARISSIME!

Magna TVA benevolentia et amor paternus inde a primis aetatis meae annis mihi declaratus fecit, vt audacter TIBI hodierno die, omnibus, qui TE norunt, caro et oprato, commentatiunculam publici iuris factam traderem. Quo enim TIBI et omnem curam operamque in mentem atque in animum meum erudiendum collatam et exemplum imitatione dignum a TE mihi propositum, TVVM denique praesidium gravissimum, quo societatem nostram ornas, — quo, inquam, haec omnia meliori modo referre possem, quam si et TIBI fructus laborum TVO-RVM ostendam et aliis benevolum TVVM erga me animum, humanitatem et benignitatem erga nos omnes patefaciam. Non igitur vanae gloriae aucupandae causa hanc commentationem IV. Eclogae Virgilianae iudicio tradidi publico, sed devictus amore erga patrem optimum et animo grato coactus.

Quid autem melius invenire potuerim, quam laudem aurei
aevi, quo TE parentem nactus fruor. Sicuti enim Virgilius ex
Marcello futuro novam progeniem novaque regna Saturnia vati-
cinatur, ita, Deo O. M. confisus certo scio, TECUM felicitatem
illam redire. Vti ille terram fertilissimam et omnia sua sponte
praebentem describit, sic vsu edocto magnam exemplorum Tvo-
rum vbertatem laudare mihi licet. Accipias igitur quaeso hunc
meum laborem placido animo, et si minus eum probaveris, spe-
ctes tamen voluntatem filii, qui patrem ex animo diligam et Deum
pro patris vita et salute piis precibus adeam. Nihil autem prius
et antiquius habebō, quam Tva exempla et praecepta sequi, vt
et Tv ex institutione Tva largos fructus haurias et ego aliquan-
do dignus evadam

PARENTIS OPTIMI

Dresdae

d. II. Mart. cIo Io cclxxxix.

filiū nomine

Ludovicus Christophorus de Burgsdorff.

PROOE-

PROOEMIUM.

Sunt qui statuunt, hoc carmen Virgilii vaticinationem de Iesu Christi natalibus continere. v. c. Lactant. Instit. et Constant. M. orat. ad fanctorr. coetum. Nihil autem, inquit Heyne in prooemio ad hanc Eclogam,*) ista opinio esse potest leuius, quamuis ea multis exornari possit, quae a viris doctis minus sunt animadversa. Enimvero inter omnes populos, magna inprimis aliqua calamitate oppressos, vaticinia circumferri solent, quae siue graviora minari siue laetiora polliceri solent, eaque, necessaria rerum vicissitudine, melioribus aliquando succedentibus temporibus, fere semper eventum habent. Nullo tamen tempore vaticiniorum insanium fuit studium, quam sub extrema reipublicae Romanae tempora et sub primis Imperatoribus, cum bellorum civilium calamitates terroresque hominum animos omnis generis portentorum et vaticiniorum ludibriis occoecassent. Inprimis autem Sibyllinorum oraculorum magna vulgo habebatur copia. cf. Octav. Sueton. 31.

Scriptit Poeta hoc carmen Coss. C. Asinio Pollione et Cn. Domitio Calvino, a. V. C. 714. Eo anno, post summos, ne bellum civile inter Octavianum et M. Antonium, qui ex Asia cum copiis in Italiam traiecerat, recrudesceret, metus, Maecenatis et Pollionis opera Brundusii pax composita fuit, cuius quasi pignus Octavia, Octaviani soror, Antonio in matrimonium tradita est. Erat ea, ex priore marito, Marcello, gravida, id quod difertis verbis Dio memorat lib. XLVIII. c. 31. Cum ea pace ac matrimonio confirmata tandem publica tranquillitas videretur, satis commode Virgilius hunc tamquam fundum sui carminis facere potuit, ut ex eo tempore, rerum fortuna in melius mutata, auream aetatem esse reverfuram diceret, eamque sententiam iis omnibus exornaret, quae a poetis de felicitate eius aetatis commemorari solent. —

A 3

POLLIO

*) cuius verba ipsissima secuti sumus.

POLLIO ECLOGA IV.

EX RECENSIONE HEYNIJ.

Sicelides Musae, paullo maiora canamus;
 Non omnis arbutta iuvant humilesque myrticae:
 Si canimus silvas, silvae sint Consule dignae.
 Ultima Cumaei venit iam carminis aetas:
 5. Magnus ab integro saeculorum nascitur ordo.
 Iam redit et Virgo: redeunt Saturnia regna:
 Iam noua progenies coelo demittitur alto.
 Tu modo nascenti puero, quo ferrea primum
 Desinet ac toto surget gens aurea mundo,
 10. Casta faue Lucina: tuus iam regnat Apollo.
 Teque adeo decus hoc aevi, te Consule, inibit,
 Pollio: et incipient magni procedere menses.
 Te duce, si qua manent, sceleris vestigia nostri
 Inrita perpetua soluent formidine terras.
 15. Ille deum vitam accipiet, diuisque videbit
 Permixtos heroas, et ipse videbitur illis,
 Pacatumque reget patriis virtutibus orbem.
 At tibi prima, puer, nullo munuscula cultu,
 Errantis ederas passim cum baccare tellus.
 20. Mixtaque ridenti colocasia fundet acantho.
 Ipsae lacte domum referent distenta capellae.
 Vbera: nec magnos metuent armenta, leones.
 Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores.
 Occidet et serpens, et fallax herba veneni
 25. Occidet: Assyrium vulgo nascetur amomum.
 At simul heroum laudes et facta parentis
 Iam legere, et quae sit poteris cognoscere virtus;
 Molli paullatim flauescet campus arista,
 Incultisque rubens pendebit sentibus vua:

30. Et

30. Et durae quercus sudabunt roscida mella.
 Pauca tamen suberunt priscae vestigia fraudis,
 Quae tentare Thetim ratibus, quae cingere muris
 Oppida, quae iubeant telluri infundere fulcos.
 Alter erit tum Tiphys, et altera quae vehat Argo
35. Delectos heroas: erunt etiam altera bella:
 Atque iterum ad Troiam magnus mittetur Achilles.
 Hinc, ubi iam firmata virum te fecerit aetas,
 Cedet et ipse mari vector; nec nautica pinus
 Mutabit merces: omnis feret omnia tellus.
40. Non rastros patietur humus, non vinea falcem,
 Robustus quoque iam tauris iuga soluet arator.
 Nec varios discet mentiri lana colores.
 Ipse sed in pratis aries iam suave rubenti
 Murice, iam croceo mutabit vellera luto.
45. Sponte sua sandyx pascentis vestiet agnos.
 Talia saecla, suis dixerunt, currite, fufis
 Concordes stabili fatorum numine Parcae.
 Adgredere o magnos (aderit iam tempus) honores,
 Cara deum suboles, magnum Iouis incrementum!
50. Adspice conuexo nutantem pondere mundum,
 Terrasque, tractusque maris, coelumque profundum:
 Adspice, venturo laetentur ut omnia saeclo,
 O mihi tam longae maneat pars vltima vitae,
 Spiritus et, quantum fat erit tua dicere facta!
55. Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus,
 Nec Linus: huic mater quamuis atque huic pater adsit;
 Orphei Calliopea, Lino formosus Apollo.
 Pan etiam, Arcadia mecum si iudice certet,
 Pan etiam Arcadia dicat se iudice victum.
60. Incipe, parue puer, risu cognoscere matrem:
 Matri longa decem tulerunt fastidia menses.
 Incipe, parue puer: cui non risere parentes,
 Nec Deus hunc mensa, Dea nec dignata cubili est.

VERSIO.

Auf! Sicilische Mufen! wir wollen erhabener fingen. Es liebt nicht ieder Sträuche und niedere Tamarifken. Befingen wir Wälder, fo müffen auch diefe des Confuls würdig feyn. Schon nahet das letzte Jahrhundert des Cumaeifchen Gedichts. Die lange Reihe verfloßener Jahre beginnet von neuen. Die Jungfrau kehret zurück, Saturnus Reiche fenken ſich wieder hernieder. Ein neues Gefchlecht fenden die Götter von des Himmels Höhen herab. Sey du, keufche Lucina! dem neugebornen Knaben, mit dem das eiferne Zeitalter aufhören und das goldene ſich auf der ganzen Welt verbreiten wird, günftig: ietzt herrſcht dein Apollo. Noch unter dir, Conful Pollio! wird diefes Zeitalters Zierde entſtehen und erhabene Monate beginnen ihren Lauf. Unter deiner Führung werden die noch etwan übrigen Spuren unfrer Lafter vertilgt und das Land von der immerwährenden Furcht erlöft werden. Er wird ein Leben der Götter erhalten, Helden mit Göttern vermifcht erblicken, ihn wird man unter den Göttlichen ſehen und er wird den friedlichen Erdkreis mit Vaters Tugend beherrſchen. Dir aber, o Knabe! reichet ohne alle Bebauung Tellus Gefchenke dann reichlich dar, hin und her geſchlängeltes Epheu mit Baccar, und Colocafe mit lachenden Acanth durchwunden. Von ſelbſt bringen die Ziegen ihre ſtrotzenden Euter in ihre Behaufung: es fürchten ſich nicht für mächtigen Löwen die Heerden. Selbſt beſchenkt dich dann deine Wiege mit angenehmen Blumen. Es wird vergehen die Schlange, das betrügliche Gift wird verwelken: Allenthalben wird Aſſyriſches Amom wachien. Dann wirſt du zugleich der Helden Lob und deiner Vorfahren Thaten leſen und Tapferkeit lernen können. Allmählich wird die weiche Aehre das Feld dann vergolden, in unbeſchnittenen Dornen die röthliche Traube hängen und ſteinerne Eichen werden träufelnden Honig ſchwitzen. Freilich werden noch einige wenige Spuren des alten Frevels zurück bleiben, die uns zwingen das Meer mit Flößen zu beſuchen, die Städte mit Mauern zu umzingeln und mit dem Pfluge den Boden zu verwunden. Es werden ein zweyter Typhis, eine andere Argo, die erlebene Helden fährt, entſtehen, und

und zum zweytenmal wird der groſſe Achilles vor Troia geſchickt werden. Aber wenn du des Mannes Jahre erreicht haſt, ſo wird von ſich ſelbſt der Steuermann das Meer verlaſſen, keine ſchiffbare Fichte Waaren hin und her führen: jedes Land wird alles tragen, keinen Pflug mehr die Erde führen, noch der Wein das Meſſer. Der rüſtige Ackerer wird die Stiere vom Joch löſen. Die Wolle wird ſich nicht in verſchiedene Farben fälfchlich kleiden. Der Stier wird vielmehr auf den Wiefen das Fell bald in prächtigen Purpur, bald in goldgelb verwandeln. Aus freyen Stücken wird Sandyx die weidenden Lämmer bekleiden. Lauffolche Zeiten! ſprachen die Schickſal beſtimmenden Parzen zu ihren Faden. -- Beſteige denn nun (ietzt iſt es Zeit) der Götter werther Nachkomme, Iupiters Zögling! die hohe Ehrenbahne. Erblicke die unter der gewölbten Laſt zitternde Welt, den Erdboden, des Meeres Weite, den tiefen Himmel. Siehe, wie ſich alles des künftigen Jahrhunderts freut. O möcht ich doch dann den letzten Theil meines Lebens noch leben und Geiſt genug, deine Thaten zu beſingen, beſitzen! Mich würde Thraziens Orpheus nicht überwinden, noch Linus, wenn auch ienem die Mutter und dieſem der Vater Beyſtand leiſteten, dem Orpheus Calliopea, dem Linus der ſchöne Apollo. Selbſt Pan, wenn er mit mir wetteiferte und Arcadien das Urtheil ſpräche; ia! Pan ſollte von Arcadien für überwunden erklärt werden. Fange an, kleiner Knabe! am Lächeln deine Mutter zu erkennen: ſchon in den zehnten Monat trägt ſie dich mit groſſen Beſchwerden. Fange alſo an, kleiner Knabe! wen bey ſeiner Geburt die Eltern nicht mit Lächeln empfangen, den würdigen die Götter weder ihres Tiſches noch ihres Lagers.

ANNOTATIONES.

v. 1. *Sicelides Musae.* Virgilius musas more poetarum inuocat easque rogat, vt vires ipsi exhibeant et diuinum quasi animum inspirent, quo caneret consule digna. *Sicelides* inuocat praesides praesertim bucolicorum et Theocriteorum, et cum Theocritus, quem Maro noster imitatus est, Syracusanus esset, facile intelligitur causa, ob quam istud carmen poeta sic ineeperit. Praeterea in Sicilia vita pastoritia maxime florebat et sedes patria

B

que

que carminum bucolicorum a multis putatur. *) (v. Hëyne.) Quod e cōpia poetarum lyricorum Siculorum est conspicuum, **) *vv. 2. 3.* pollicetur, inter pastoritia illa etiam quaedam consule digna reperiri. *arbuta, myrtae, filvae*, pro carmine bucolico, vt in quo haec res describuntur.

v. 4. Postquam hucusque viuimus aetate vltima, ferrea, pessima, redi- bit nunc tempus illud antiquum, aeuum aureum, a Sibylla Cumana nobis promissum. Historia Sybillarum tam variis fabulis obscurata est, vt nihil certi et veri in ea inuenire possis. Sed Cumanæ Sibyllae, Iouis et Lamiae filiae, ***) domicilium erat Cumae in vrbe Italiae, vbi in antro habitabat, cf. Virgil. VI. 42.

Excisum Euboicae latus ingens rupis in antrum:

Quo lati ducunt aditus centum ostia centum:

Vnde ruunt totidem voces, responsa Sibyllae. —

Prædita erat, sicut reliquae Sibyllae, arte vaticinandi, hac tamen lege, vt, nisi diuino quodam furore inspirata, et correpta fuerit, vaticinari non posset. v. Virgil. VI. 48 sqq. Aeneid. et Ovid. Metam. XIV. 107. Vaticinia ipsa, ad modum carminum (vnde *Carmen Cumaeum*) composita palmarum foliis inscribere solebat. v. Virgil. Aen. VI. 74. III. 444. Vitam longaeuam diuturnamque egit, quod ex fabula Ouidiana apparet Met. XII. 130. sqq. Sibylla enim, cum Apollo diu quaedam petiisset, quae concedere ipsa non poterat, consentiebat tandem cum eo, hac quidem conditione, vt diuturnam

*) Sicilia celebrata est propter vitam rusticam et Arcadicam, quae ibi floruit, de qua re omnino Idyllia Sicula testantur. Theocritus describit multis in locis integritatem vitae incolarum et natam inde felicitatem v. c. Idyll. VII. 135 sqq. VIII. 40 — 45. IX. 15 sqq. Et temporibus quidem recentioribus Sicilia, Romanorum prouincia, fertilis et multis diuitiis locupletata laudatur. Hinc Lib. II, 17. v. 32 Odarr. Horat: *Siculae vaccae* et Lib. III. I. v. 18 *Siculae dapes*.

**) quorum praecipui sunt Theocritus, Bion, Moschus, Stesichorus, Daphnis.

***) Sine dubio Sibylla Cumana et Erythraea vna eademque est. Fabula de Apollinis in Cumanam amore de Erythraea etiam a Seruio narratur, qui addit, Apollinem a Sibylla petiisse, vt domicilium vetus, insulam Erythraeam relinqueret alioque in loco habitaret; quibus precibus cum puella annuisset, Cumas iisse.

nam ipsi daret vitam. Oblita autem annos semper iuueniles simul expetere, senectute confecta omnia perdidit et nihil retinuit nisi vocem: Hoc ipsa dicit l. c. v. 152. sqq.

— — nullique videnda,

Voce tamen nascor: vocem mihi fata relinquunt.

Virgilius eam saepius vocat Sacerdotem longaeuam v. c. Aen. VI. 321.

v. 6. *Virgo*, Διὸν, Hesiod. Ege. 256. *Iustitia*, l. l. 200. *Astraea* Hef. Gen. II. 414. Ouid. Met. I. 149. Iouis et Themidis filia, homines aetate aurea inuisebat eosque iustitiam et pacem docebat. Cum autem genus humanum peiores vias ingrederetur, Virgo terram reliquit et sedem inter stellas sibi elegit, vbi adhuc, nomine Virginis, in homines malos et improbos tristis despicit. *Saturnia regna*. Saturno Deo regnante, homines felicissimi et innocentes dicuntur, vnde postea regnum eius comparabant cum aetate aurea regnumque mite *regnum Saturnium* vocabant.

v. 7. *nova progenies*, nouus populus, qui alios mores, aliam viuendi rationem sequitur, qui tanta felicitate fruitur, vt diuinus et a coelo demissus videatur i. q. *gens aurea* v. 9. Hesiod. O. et D. 109. χρῆσθων γένος μερόπων ἀνθρώπων.

v. 10. *Lucina*. cognomen Iunonis et Dianae, quatenus foeminas partu grauidas adiuuabant. *Apollo* frater Dianae, vnde hic *tuus*, tibi carus. Intelligit autem Virgilius h. l. Augustum, quem Romani huius Dei filium putabant. v. Sueton. Octav. c. 94. *)

B 2

v. 11.

*) Augustum viuum quidem inter deos retulerunt eumque praesertim cum Ioue compararunt, potestatem eius saepenumero *fulmina* et arma, *arma Iouis* nomenclantes. v. c. Ouid. Trist. II. 179 sq.

Parce precor: fulmenque tuum fera tela reconde

Heu nimium misero cognita tela mihi!

Virg. Georg. IV. 560 sq.

— — *Caesar* dum magnus ad altum

Fulminat Euphraten bello. — —

Ouid. Tr. I. El. I. 81.

Me quoque quae sensu fateor *Iouis arma* timere

Me reor *infesto*, cum sonat igne peti.

Gemina exstat quaedam *Augustea*, in qua Augustus curru insidens et *fulmina* genens a *Victoria* coronatur. *Caesar* a *Liua*, vxore, *Octauia* filia, eiusque filio *Marcello*

v. 11. *Inibit*, incipiet, inchoabit, interpret. Servio aliis: ex Heynii, Viri Illustr. explicatione: eunt, procedunt menses, anni.

v. 12. *Magni menses*, non longi, diurni menses, sed praeclari, illustres, insignes, memorabiles. Praesertim indicat poeta menses Iulium et Augustum, qui in Iulii Caesaris et Augusti honorem haec nomina acceperunt, antea Quinctilis et Sextilis nominati. v. Serv. ad h. l.

v. 15. 16. *vitam* — — *illis*, tamquam Deus inter homines ingrediatur: admixtus erit diis et heroibus, e stirpe enim diuina est. (v. 10.)

v. 17. *Patriis virtutibus*, non solum patris virtutibus sed etiam maiorum. Gens enim Marcellina nota et celebrata erat. *) *Pacatus orbis*, eine friedfertige Welt. *Orbis* vocabulo Romani copiam et ambitum prouinciarum suarum intelligebant. Corn. Nep. XXV, 20.

quum se uterque (Octavius et Antonius) principem non solum vr-
bis Romanae, sed *orbis terrarum* esse cuperet.

Tac. Germ. c. 2.

aduersus Oceanus raris ab *orbe nostro* nauibus aditur.

v. v. 18 — 20. Virgilius nihil nisi cibos infantibus aptos nominat. *nullo cultu* cfr. Ouid. Met. I. 108. *sine femine* idem quod Ouidius pluribus eod. L. 101. describit:

Ipse quoque immunis, rastroque intacta nec vllis

Saucia vomeribus, per se dabat omnia tellus.

Baccar, *Bacchar*, *bacharis*, *βακχαρις*, herba quaedam, cuius descriptionem Plinius H. N. XII. 12. XXI. 6. 19. nobis tradit; odore iucundissimo praedita erat. Solebant ea frontes cingere, vnde Virg. Buc. Ecl. VII. 27.

Aut

Marcello, quem in nostra Ecloga Virgilius vaticinatur, est circumdatus. Curum triumphantis duo Centauri ducunt. Plura de hac gemma vid. in Cuperi Apotheosi Homeri, vbi explicatio quaedam gemmae Augustae reperitur Amstelodami 1683.

*) Marcellus est cognomen familiae meritis splendidissimis praeditae Claudianae, cuius virtus in secundo bello Punico potissimum memoriae a scriptoribus est tradita. v. Horat. Od. I. 12. 46. Syracusani festos dies, nomine *Marcellae*, in honorem Marcelli, propraetoris cuiusdam, in Sicilia, celebrarunt eique statuum ex aere factam posuerunt. v. Cic. Ver. Act. II. c. 21.

Aut si ultra placitum laudarit, baccare frontem
Cingite, ne vati noceat mala lingua futuro.

Colocasia. Planta est palustris Aegyptiaca, latissimis foliis, caule spectabili, quo quidem non minus ac radice bulbo vesci solent, fabas esu gratas pro fructu habet. Heyne. *Acanthus*, ἄκανθος, herba, quae folia habet multo- quam luctucae latiora, longioraque, erucae modo diuisa.

v. 21. *Ipsae sponte sua, nullo ducente.* Theocrit. Idyll. XI, 12. αὐτοὶ προ αὐτόματοι.

v. 22. *nec — leones.* Leones, lupi, in Italia frequentissimi, armentis maxime nocent, quare potissimum in Sicilia et Arcadia pastores eos odio persequebantur, eorumque poetae bucolici per saepe mentionem faciunt v. c. Virg. Ecl. III. 80.

triste lupus stabulis.
Th. Id. VIII. 63. sq.

Φείδευ τῶν ἐρίφων, Φείδευ, λύκε, τῶν ταικάδων μὲν,
Μηδ' ἀδίκει μ', ὅτι μικρὸς εὐὼν πολλὰῖσιν ὀμαρτῶ.
eiusd. Id. XI. 24.

Φεύγεις δ', ὥσπερ οἷς πολλῶν λύκων ἀθήσασα.

v. 24. *fallax herba veneni*, graece pro herba fallens veneno. v. Ge. II. 152.
— nec miseros fallunt aconita legentes.

occidet pro herba moritur. Heyne.

v. 25. *Affyrium* — — *amomum* v. Heyne ad h. l. et ad Ecl. III. 89.
Vnguentum est deorum interdum et praecipue Veneris v. c. de Hymenaeo Ouid. Ep. 21. 166.

Spissaque de nitidis tergit amoma comis.

v. 26. *heroes* in familia Claudiana celebres. cf. v. 17.

v. 27. Ex quibus heroibus et factis parentis poteris veram virtutem cognoscere, quia illi maxima erant virtute commendabiles.

v. 28. *flavescet*, incipiet flavum fieri. cf. Ouid. Met. I. 110. *canebat*. *mollis* id quod *tener*, vnde Lib. VII. 809.

— — nec teneras cursu laesisset *aristas*. opp. *gravidis*

— — ager *gravidis* canebat *aristis*.

v. 30. *durae* — — *mella*, wilder Honig. cf. Ouid. l. c. v. 112.
flauaque de viridi stillabant ilice mella.

Egregia descriptio partis aetatis aureae: Terra tam fertilis est, ut quercus, quamvis sint durae, praebeant hominibus mella, et modo quidem facillimo, *sudabunt* nempe, id quod Georg. I. 131. *mellaque decussit foliis*. Sic Ouid. L. III. Am. 8. 40. — *et in quercu mella reperta caua*. Hefl. O. et D. 233.

— — ἔρρει δὲ δρυς

Ἀρξη μὲν τε Φέρει βαλῶνς, μέσση δὲ μελίσσαις.

Hor. Od. L. II. 19, 11, sq.

— — atque truncis

Lapsa cauis iterare mella.

roscida quae roris more per folia guttatim se colligunt.

v. 31. Remanebunt tamen tamdiu, quamdiu tibi ipsi nondum erit potestas orbem pacatum illum (v. 17.) regere, vestigia quaedam aetatis ferreae vel vltimae, quae autem tu, vbi iam acceperis vires animumque viri (v. 37.) etiam exstingues. *vestigia fraudis*, i. q. v. 13. *sceleris vestigia nostris*.

v. 32. *Thetis*, Nerei et Doridis filia, uxor Peleo a Ioue concessa, mater Achillis, maximi herois Graecorum tempore belli Troiani, *dea maris*. h. l. pro mari ipso; *ratis* eine Flöße, quod vehiculum marinum hominibus aureae et argenteae aetatis maxime erat notum atque omni adeo felicitatis, quae antecedit, descriptioni aptissimum. cf. Ouid. Met. L. I. 95.

— in liquidas pinus descenderat vndas.

eod. l. v. 133. sq. — — quaeque diu steterant in montibus altis

Fluctibus ignotis insultauere carinae.

v. 33. cf. Ouid. Met. L. I, 123. sq.

Semina tum primum longis Cerealia fulcis

Obruta sunt pressique iugo gemuere iuueni.

v. 34. *Tiphys*, Phorbae et Hymanes filius; director nauis *Argonis*, qua Graeci in Colchidem, *pellis aureae* rapiendae causa; vehebantur. Imitatus est h. l. Hesiod. O. et D. 161.

v. 38. Orta enim ars nauigandi est ex auiditate hominum et cupiditate honoris.

v. 40. cf. Ouid. Met. L. I. 101.

v. 42. *discet mentiri*, cum tingitur: quod nunc non necessesse erit, cum natiuus lanæ color modo purpureus, modo luteus, modo roseus futurus sit. Heyne.

v. 44.

v. 44. *murix*, Purpurschnecke, ex qua veteres purpuram efficiebant, quae autem non vsque ad nostra tempora peruenit, cf. Guido Pancirollus de rebus deperditis.

v. 45. *Sandyx*, incertum est, quae sit herba, color enim non dictus est. Heyne putat, colorem esse, quo vellus ovillum splenderet. v. Plin. H. N. XXXV, 6.

v. 49. Adloquitur puerum. *Cara deum soboles* — — *incrementum Iouis*, Ioue natus, progenies dei, ab eo educatus, institutus.

v. 55. Tam multa tamque praeclara erunt facta tua, vt, cum illa canam, omnibus sane poetis antecellam. *Linus* poeta vetus. *Pan* deus pastorum.

EXCURSVS I.

DE INVOCATIONE DEORVM IN CARMINVM INITIIS.

Sicuti gentiles semper, suscepturi quaedam, Deos de auxilio pie rogabant, ita etiam poetae Deos inuocabant eorumque subsidium initio carminum elaborandorum quaerebant. Putabant enim artem ποιήσεως diuinam, donatum, quod nullo alio nisi adiumento deorum adsequi possent. Quare etiam veteres venerabantur prope poetas *) omnibusque laudibus cumulabant. v. c. Cic. Orat. pro Archia Poeta c. 8.: *quare suo iure noster ille Ennius sanctos appellat poetas, quod quasi deorum aliquo dono atque munere commendati nobis esse videantur.* Homerum, qui fere diuino quodam inflatu scripsisse videtur, vsque ad sidera scriptores tollunt eumque *Deum* nominant, e. g.

Εὐ θεός ἐστὶν Ὀμηρος, ἐν ἀθανάτοισι σεβέσθω

Εὐ δ' αὖ μὴ θεός ἐστὶ, νομιζέσθω θεός εἶναι.

Columella non dubitat eum appellare *parentem eloquentiae*, *Deum Maeonium*, v. Cuperi Apoth. Hom. p. 11. **) Virgilius, Horatius aliue maximo amore

*) Praecipue eos, qui hymnos conscripserunt, tanto honore prosequuntur, vt eos diuinitus inspiratos dicerent. v. Spanhem. in praefat. ad Callimachum.

**) Gemma quaedam adest, a Cupero illustrata, in qua Homerus vt Deus in sella sedens a Musis coronatur.

Sic Hesiodus O. et D.

Μῆσαι Πιερίθεν, αἰοῦσι κλειῖσαι
 Δεῦτε δὴ, ἐνέπετε σφέτερον πατέρ' ὑμείσσαι.

Ovidius, Virgilium imitatus, Metamorphoses ita incipit:

In noua fert animus mutatas dicere formas

Corpora. Di coeptis — — —

Adspirate meis, primaque ab origine mundi

Ad mea perpetuum deducite tempora carmen.

Multum temporis perderem, si vellem indicare omnia carmina, quae sic incipiunt. Ipse Klopstokii Cl. nostri *Messias* hoc modo initium capit.

EXCURSVS II.

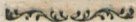
DE SICILIA ET INSVLIS BEATIS.

Inuocat poeta, quae iam supra ad v. i. admonuimus, SICELIDES MVSAS in hoc carmine praesertim ex ea causa, quia Sicilia sedes carminum eiusmodi generis erat et ibidem vita agrestis innocentiaeque maxime florebant. Quare iam quaedam de hac felicitate et omnino de Insulis beatissimis ad quas Sicilia attinebat, narrabimus.

Quamquam populi, qui maxima in obscuritate, errore et sine vlla cognitione veri Dei viuebant, nihil de vita vel felicissima vel calamitosa hominum mortuorum ex libro sacro nostro scire poterant, tamen sibi praemia et poenas, quae vel pii vel impii post mortem essent accepturi, fingebant. Cogitabant terras quasdam, in quibus Iupiter mortuos poneret, vbi Proserpina et Pluto regnarent, vbi terribilis nox, calamitas et nihil nisi infelicitas, alias, vbi e contrario gaudium, innocentia, securitas, amor et amicitia essent; quarum regionum illam impiorum *Orcum*, hanc bonorum *Elysium*, *campos Elyseos*, *Insulas beatas* vel *diuites* nominabant, quarum situs ad Occidentem et Septentrionem erat, quia per mortem homo, vt in illis regionibus sol, occidit.

Semper autem eas in iis praesertim regionibus, quas ignorabant, et vbi nihil nisi aquam magnumque Oceanum putabant, ponebant. Sic Ho-

merus

merus Siciliam Insulam esse beatam indicat, quoniam ignorabat omnes terras, quae supra hanc insulam iacent; ibidem Vlysses in Haden descendit

ἐνθα δὲ Κυμμερίων ἀνδρῶν δῆμος τε πόλις τε

Odyss. Lib. XI. v. 14.

Cum autem cognitio terrarum veterum amplificaretur, post Lusitaniam et Hispaniam Orcum sibi fingebant. v. *Herrmanns Handbuch der Mythologie aus Homer und Hesiod.* Berlin und Stettin 1787. quare Aelianns H. V. Lib. III. 18. et Diodor. Sicc. Bibl. Gr. V. 19. de magna insula post statuas Herculeas sita et omnibus copiis felicitatis affluente loquuntur. Cum autem eae regiones etiam notae essent, Hades ad ultimas insulas Oceani transferebatur, quod Hesiodus etiam fecit.

Quod ad insulas illas ipsas attinet, Homerus nullam accuratam descriptionem earum tradidit. Loquitur modo Lib. IX. Odyss. v. 105. sqq. de terra quadam Sicula Cyclopum amoenissima.

Virgilius autem describit Lib. VI. 638. sqq. Aeneid. campos illos excellentissimos. Pingit viuis quasi coloribus hic heroes ingeniis summis praeditos: alibi iuvenes nudos certantes, conuiuia laeta, Orpheum copiamque poetarum, qui quieti et albis vittis coronati ibi viuunt: alibi tandem nemora prataque, in quibus equi liberi pascant. Simili modo ab Horatio Od. 16. Epod. Lib. insulas accepimus depictas. Adhortatur enim populum Romanum, vt pugnarum inter Antonium et Octauium et rerum nouarum peritae, vrbe relicta, in insulas beatas proficiscantur.

Tibullus, qui nihil nisi lasciuiam et libidines canit, amoris cupiditates, Venerem et Cupidinem in campos illos ponit, inquiens:

Sed me, quod facilis tenero sum semper Amori,

Ipsa Venus campos ducet in Elysijs.

Hic choreae cantusque vigent — — —

Hic iuuenum series teneris immixta puellis

Ludit, et assidue praelia miscet amor.

Tib. Libr. I. Eleg. III. v. 59. sqq.

Fourmont et Banniers Franco Galli statuunt, omnem rem ex religione Aegyptiorum esse repetitam, quod autem nec refellere nec confirmare possumus.

EXCURSUS III.

EXCURSUS III.

COMPARATIO DESCRIPTIONVM AVREI Aevi
EX HESIODO, OVIDIO ET VIRGILIO.

Praecipua quaedam sunt, quae quisque horum trium poetarum in descriptione aurei aevi est secutus, quamquam suo quisque modo rem ornata, et nunc uberius nunc pressius describit.

Antequam autem comparationem instituemus, loca scriptorum ipsa, Hesiodi et Ovidii laudemus. Hesiod. Ἔργα καὶ Ἡμέραι ex recensione b. Krehlii v. 108 — 126.

Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ θνητοὶ τ' ἄνθρωποι,
Χρῦσον μὲν πρῶτις αὖ γένος μερόπων ἄνθρωπων
Ἄθανάστοι ποιήσαν ἐλύμπια δώματ' ἔχοντες,
οἳ μὲν ἐπὶ Κρόνῳ ἦσαν, ὅτ' ἔραναῖ ἐμβασίλευεν
Ὡς τε θεοὶ δ' ἔζων, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
Νόσφιν ἄτερ τε πάναν καὶ οἰζύος· ἐδέ τι δειλὸν
Γῆρας ἐπῆν· αἰεὶ δὲ πίδαας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
τέρποντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἐκτοῶν ἀπάντων
[Ἀφνειοὶ μῆλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι] *)
Θνήσκον, δ' ὡς ὕπνια δεδημημένοι· ἐδολὰ δὲ πάντα
τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄσπερα
αὐτομάτῃ, πολλὸν τε καὶ ἄφθονον· οἳ δ' ἐδηλημοὶ
Ἦσυχοὶ ἔργα νέμονται· σὺν ἐδλοῖσιν πολέεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κεν τῆτο γένος κατὰ γαῖαν κάλυψεν,
τοὶ μὲν δαίμονες εἰσι, Διὸς μεγάλης διὰ βελῆας,
Ἐδλοὶ, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.
οἳ δὲ φυλάσσωσιν τε δίκας καὶ χρέτλια ἔργα,
Ἡέρα ἔσοάμενοι, πάντα φοιτῶντες ἐπ' αἴαν
Πλετοδοῦται καὶ τῆτο γέρας βασιλῆϊον ἔσχον.

C 2

Quam-

*) Diodori Siculi, Robensonii, Graevii et Krehlii auctoritate ducti hunc versum textui inferendum censuimus.

Quamprimum sunt nati Dii et mortales homines, aureum primum genus diuerfiloquentium hominum immortales coelestium domorum incolae fecerunt. Illi quidem sub Saturno erant, cum regnaret in coelo: et vt Dii viuebant, plane sine laboribus et curis, nec molesta senectus aderat; semper pedibus et manibus sibi similes delectabantur in conuiujs, ab omnibus liberi malis: (pomis abundantes, Dijs cari beatis) Moriebantur ceu somno deuicti: bona vero omnia erant ijs; fructus ferebat campus fertilis sponte sua multos copiososque: ipsi autem res pro arbitrio suas curabant bonis cum multis. Verum postquam hoc genus terra abscondit, sunt facti daemones illi, magni Iouis consilio, boni, in terris versantes, tutores mortalium hominum: hi obseruabant iusta prauaque opera, aëre inuoluti, passim oberrantes in terris, opum datores, et hoc praemium regium sunt secuti.

Ouid. Met. I. 89 — 112. ex recensione Gierig.

Aurea prima fata est aetas, quae, vindice nullo,
 Sponte sua, sine lege, fidem rectumque colebat.
 Poena metusque aberant, nec verba minacia fixo
 Aere legebantur: nec supplex turba timebant
 Iudicis ora sui: sed erant sine iudice tuti.
 Nondum caesa fuis, peregrinum vt viseret orbem,
 Montibus, in liquidas pinus descenderat vndas:
 Nullaque mortales, praeter sua, litora norant.
 Nondum praecipites cingebant oppida fossae:
 Non tuba directi, non aeris cornua flexi,
 Non galeae, non ensis, erant. Sine militis vsu
 Mollia securae peragebant otia mentes.
 Ipsa quoque immunis, rastroque intacta, nec vllis
 Saucia vomeribus, per se dabat omnia tellus:
 Contentique cibus, nullo cogente, creatis,
 Arbuteos foetus, montanaque fraga legebant,
 Cornaque, et in duris haerentia mora rubetis;
 Et quae deciderant patula Iouis arbore glandes:
 Ver erat aeternum, placidique tepentibus auris

Mul.

Mulcebant Zephyri natos sine semine flores:
 Mox etiam fruges tellus inarata ferebat:
 Nec renouatus ager grauidis canebat aristas.
 Flumina iam lactis, iam flumina nectaris ibant:
 Flauaque de viridi stillabant ilice mella. — —

In quibus descriptionibus, quae Hesiodo, Ouidio et Virgilio sint communia, facile intelligitur. Describunt autem

I. *Securitatem hominum illius aetatis.* Quod cogitatum quisque horum trium poetarum alio alioque modo expressit.

a) securi erant homines sine legibus, iudice et militibus. Bella non aderant. Ignorabant artem nauigandi.

b) sine bestis herbisque, hominibus et armentis periculosis. Aderant enim nec serpentes, leones et lupi, nec venenum, herba fallax.

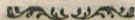
Hesiodus, quamquam in ea etiam re fons omnium aliorum fuit, tamen vetustatis gratia non sublimi sed tenui dicendi genere depinxit; quare acceperunt recentiores, praesertim Ouidius modo ab eo quasi *σκιαγραφία*, quam de suo quisque consilio elaborauit.

Hesiod. v. 112. 13. ἀκνήδεια θυμὸν ἔχοντες, Νέσφιν ἄτερ τε πόνου καὶ οὐδύος. Ἦσυχοὶ ἔργα νέμονται — —

Ouid. v. 91. Poena metusque aberant, nec verba minacia fixo aere legebantur — — v. 93. — sed erant sine Iudice tuti. v. 98. sqq. Non tuba directi, non aeris cornua flexi, Non galeae, non ensis erant. Sine militis vsu mollia securae peragebant otia mentes. v. 94. sqq. Nondum caesa suis, peregrinum vt viseret orbem, Montibus, in liquidas pinus descendere rat vndas.

Virgil. v. 17. Pacatumque reget — — orbem. v. 22. — nec magnos metuunt armenta leones. v. 24. Occidet et serpens et fallax herba veneni. Occidet — — v. 38. Cedet et ipse mari vector nec nautica pinus mutabit merces.

II. *Fertilitatem terrae.* Virgilius hanc partem felicitatis plurimis verbis elaborauit, qui cum infante loquebatur, cui nihil est iucundius cibo. Hesiodus et Ouidius paucis verbis eius faciunt mentionem.

Erant autem fructus praecipue et sponte sua crescentes: arbutei foetus, corna, mora, glandes, baccae, Acanthus, Amomum, colocasia, mella fera, quae e quercubus vel ilice sudabant, vinum, quod sponte sua cre-
scebat.

Hesiod. v. 118. — — καρπὸν δ' ἔφερε ζειδαρος ἄγροισι, Ἄυτομάτη πολ-
λὸν τε καὶ ἄφθονον.

Quid. 101. Ipsa quoque immunis, rastroque intacta, nec vllis faucibus vomeribus, per se dabat omnia tellus. Contentique cibus nullo cogente, creatis, Arbuteos foetus, montanaque fraga legebant, cornaque, et in duris haerentia mora rubetis; et quae deciderant patula Iouis arbore glandes: *v. 108.* Mox etiam fruges tellus inarata ferebat: nec renouatus ager grauidis canebat ariflis. *v. 112.* Flauaque de viridi stillabant ilice mella.

Virg. v. 18. — — nullo munuscula cultu. Errantes ederas (passim cum baccare tellus, mixtaque ridenti colocasia fundet acantho. *v. 25.* Affy-
rum vulgo nascetur amomum. *v. 28.* Molli paullatim flauescet campus arista, incultisque rubens pendebit sentibus vva: *v. 30.* Et durae quercus sudabunt roscida mella. *v. 39.* — — omnis feret omnia tellus. Non rastro patietur humus, non vinea falcem. Robustus quoque iam tauris iuga soluet arator.

III. Praesentiam deorum vel hominum mortuorum. Cum enim putarent, illud genus humanum, χέρσεν γένος, de coelo esse demissum, (v. 7.) iis etiam erat opinio, deos vel homines bonos piosque mortuos ad terram descendere eiusque incolae inuisere. Praesertim dea Iustitiae, vel Astraea, vel κατ' ἔξοχὴν Virgo tempore illo adfuisse dicebatur.

Hesiod. v. 121—126. *Quid. v. 149.* Victa iacet pietas et Virgo caede madentes, Ultima coelestem, terras Astraea reliquit. *Virg. v. 6.* Iam redit — Virgo.

Comparetur cum his excellentissima auctoris Mesliados fictione de vita paradisiaca, in qua omnes seculi aurei poetas longe post se reliquit.

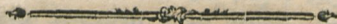
BREVIS HISTORIA
SOCIETATIS DISPUTATORIAE

QVAM

EXPONVNT EIVS SOCIJ

INTERPRETE

IOANNE AVGVSTO FVRCHTEGOTT
a GLOBIG.

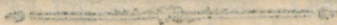
REVIEWS HISTORIA
SOCIETATIS DISPUTATORIAE

QUAM

EXPONAVIT EIVS SOCII

INTERPRETE

IOHANNES AVGVSTVS FVRSCHTGOFF
& GLORIC.

AD LECTOREM.

Miraberis fortasse, Lector Benevole, quid sit, quod praemissa commentatio non solum scripta et edita, sed etiam ita proposita et exhibita fuerit, vt de ea simul disputaretur. Sed nobis quidem, quod mirere, non videtur esse. Etenim factum hoc est, non levi et vana aliqua de causa, sed iis de rationibus, quae hac ipsa narratiuncula significatae, certo speramus, fore, vt a quolibet probentur atque laudentur. Itaque nec ineptum nec inutile videtur esse, paucissimis ostendere, quae sit societatis nostrae disputatoriae natura atque indoles.

Est autem societas nostra instituta nuper admodum, h. e. fere ante quatuor menses; quae originem debet auctori suo VIRO PERILLVSTRI et GENEROSISSIMO a BVRGSDORFF, Patri, qui de educatione et institutione filii optime meretur, et in hac cura nulli rei parcit nec quidquam intentatum relinquit. Socii, quibus ea composita constat, sunt hi: Iuuenis Generosissimus a BVRGSDORFF, qui et ipse dissertationem praemissam confecit; Iuuenes duo a GLOBIG, par fratrum, quorum maior natu Commentatione in Ovid. Trist. L. I. Eleg. V. scripta sed inedita VIRVM PERILLVSTREM et GENEROSISSIMVM a BVRGSDORFF, in cuius honorem haec tota solemnitas instituta est, et paucos alios Fautores iuventutis nostrae ad hanc disputationem audiendam invitavit; ego vero minor natu a societate haec mandata accepi, vt hanc rem enarrarem. In hanc societatem receptus ante aliquot dies est Iuuenis Generosissimus a TEVBERN.

D

Quam

Quam iuuenum communitatem regunt et gubernant eorum praeceptores et moderatores hi: SCHVBERTVS, ISTRICHIVS, CLAVDIVS, KRETSCHMARVS, Artium liberalium Magistri; quorum primus instituit Iuuenem Generosissimum a BVRGSDORFF, secundus, Iuuenem Generosissimum a BRESLER, quem educandum recepit VIR PERILLVSTRIS a BVRGSDORFF, qui, quamvis tener aetate, tamen intereff colloquiis nostris fisci societatis nostrae curator legitime constitutus; tertius, Iuuenem a BVRGSDORFF instruit Mathesi; quartus denique magister est fratrum a GLOBIG.

Haec tota societas conuenit die singulae hebdomadis vltima quauis, vt exercitationes disputandi instituantur. In congregando hanc legem tenet et feruat, vt locus conuentus in orbem, suam cuiusque vicem per omnes eat. Nimirum vnus iuuenum functus Respondentis, vt aiunt, munere, quod singula quaque hebdomade alternat, theses duas de rebus vel historicis, vel philologicis vel philosophicis proponit reliquis duobus, easque defendit a dubitationibus, quas hi illi obmovent et opponunt. Quae quidem colloquia latina ita variabuntur, vt singulis mensibus per ordinem a singulo scriptum aliquod exhibeatur, quod materiam disputandi praebeat. Moderantur autem hanc disputationem iuuenum praeceptores sic, vt vnus actui disputatoris praesit, qui Respondenti vel opem fert, vel materiam suggerit, vel controuersiam mouet et construit; alter disceptationem censeat, qui et de re proposita ipsa et sermonibus in vicem collatis, verbisque vltro citroque habitis iudicium fert, ostenditque quid vere falsoue dictum, quid emendandum vituperandumue, quid sequendum et amplectendum fuerit, caeteri denique duo Opponentes ita adiuuent, vt eos vel haesitantes et ambigentes interpellent et interrumpant, vel errantes et dubios corrigant et confirment. Leges quoque latae et sancitae sunt, ad quarum normam et regulam ordo confortii sit dirigendus et seruandus, quae praeter alia etiam hoc suadent vt libri varii generis legendi causa comparati exhibeantur. Neque minor et stimulo et ornamento nobis est grauisima praesentia VIRORVM PERILLVSTRIVM et GENEROSISSIMORVM et a BVRGSDORFF, Viri incomparabilis et singularis, qui vti de salute publica et priuata meritissimus, ita et in omni litterarum genere versatissimus omnium iudicio censendus

sendus est, et L. B. ab HOHENTHAL fratris meusque curator et tutor fidelissimus, laudibus nostris maior longeque superior, cuius innumera de nostra salute merita collaudare et concelebrare non satis possumus, exemplum singularis pietatis et integritatis, incredibilis diligentiae et industriae, doctrinae et fidei eximiae, praestantissimum, quod semper ante oculos imitandum ponemus. Hi duo VIRI PERILLVSTRES nos nostrumque fodalitium interdum, quantum per multitudinem et magnitudinem negotiorum fieri potuerit, adornare solent auctoritate praesenti, ut ipsi vel opponendo sermones nobiscum conferant, vel disertandi modum corrigant, errantes in rectam viam deducendo, omninoque meliora edocendo; quod fauoris documentum continuare velint et vtilitatem maximam in nos redundare iubeant, per hanc occasionem humanissime petimus.

Quem finem propositum sibi habeat hoc nostrum collegium; non difficile erit intellectu; sed quivis vel sua sponte ex hactenus dictis videre poterit. Quis enim nescit, lectione auctorum veterum latinorum sola, linguae ex usu hominum remotae peritiam et notitiam perfectam et plenam, saltem virtutem flumenque orationis effici non posse, nisi viua vox et exercitatio latine dicendi ipsa accesserit, qua literarum amicus usu quotidiano linguae latinae adusfactus facultatem loquendi sibi propriam reddit et familiarem, acquiritque sibi sensum facundiam necessariam, facilem et dulcem. Deinde quantam opportunitatem plura ediscendi ex tali instituto nos iuvenes nanciscamur, per se patet et ipsa rei natura loquitur. Videmus enim modum, quo verum a falso distinguendum, illud demonstrandum hoc reprobandum; intelligimus, qua ratione, quidquid lectione, doctrina et meditatione assecuti fuerimus, id omne firmissimis argumentis defendendum sit ab aduersariorum difficultatibus eorumque vi et impetu; acuitur ingenium in rebus controuersis diiudicandis et dirimendis; excolitur iudicandi facultas in obiectionibus statim et sine mora digerendis et dissoluendis. Nam non solum in ipsa altercatione iudicium de variis rebus latum tuendum est, sed etiam finita sermocinatione per sententiam a Cenfore latam dirigitur expeditur et absolvitur. Excitantur sic in animis iuuenum attentis ideae nouae varii generis, quae ad maiores in litterarum studiis progressus faciendos stimulare et infligare solent. Denique ut hoc attingam, mature adusfactus mori

mori disputandi academico, qui, si quando ad Academiam accesserimus, nobis non ignotus erit, huius rei sensu iam nunc imbutis et notitia praemunitis.

Haec commoda et multa huius generis alia, bene videns, VIR PERILLVSTRIS a BVRGSDORFF nihil salubrius nihil aptius iubere et praecipere potuit, quam hanc nostrae societatis institutionem. Quantum igitur Tanto Viro pro his eius in nos benevolentiae documentis debeamus, etiamsi animo grato et pia mente quotidie voluamus studeamusque eius consilio quamvis non omnino satisfacere, saltem aliqua ex parte respondere; tamen, cum nostrum putaremus, hos sensus publice declarandos esse; id non melius fieri posse, existimauimus, quam si societas tota particeps fiat laetitiae, quam Filio parit dies Patris natalitius, huncque diem sacrum et solemnem ita celebret, vt quae dissertatio Patri a Filio exhibita fuerit, de ea paucula verba more recepto faciat, atque sic ipse eius auctor praesens videat, quem fructum focii ceperint ex tali instituto vtilissimo.

His cognitis et perlectis neminem puto esse, quem haec nostra disputatio peculiaris offendant. De reliquo, cum in tota rerum natura res fere omnis a parvis initiis parua quidem capiat incrementa, sed ad augmenta altiora adspiret progrediaturque ad ornamenta ampliora, ita et haec nostra societas omni opera elaborabit, vt ad maiorem perfectionis gradum ascendat, VIRORVM GRAVISSIMORVM consiliis et optatis magis magisque respondeat salutique et litteris iuuenum, quam maxime prospiciatur atque consulatur.

VD 18

mn

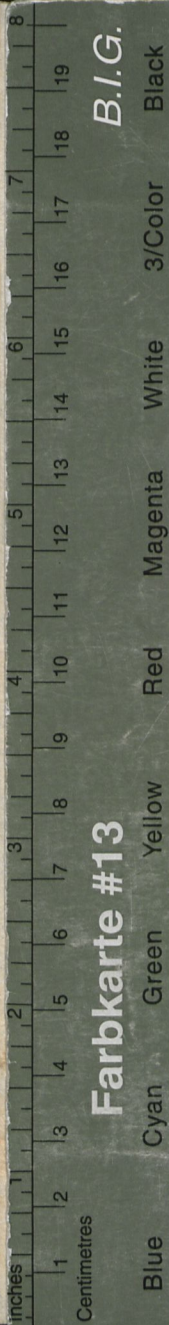

QK Th 1064

ULB Halle
003 498 204

3

B.I.G.

Farbkarte #13

B. m. II, 646.

OLLIO
ECLOGA QVARTA.

QVAM
DVLGENTISSIMI
ATQVE
RISSIMI

HORI GOTTLob
RGSDORFF

ARIA NATALITIA

GRATVLATVRVS

PRO VIRIBVS

T, NOTIS ILLVSTRARE STVDVIT,

VTATORIAE SOCIETATIS

CEPTANDVM PROPOSVIT

VS CHRISTOPHORVS
VRGSDORFF.

DAE, clōlō cclxxxix.

INA HARPETERIANA.

